

Development of Thai Language Teaching Technology Media for Skill Enhancement Reading Thai Phuan Local Literature in Nan Province

การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยสำหรับส่งเสริม
ทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน

Received: Feb 15, 2026

Revised: Mar 12, 2026

Accepted: Mar 17, 2026

Jompon Somwung (จอมพน สมหวัง)*

Nakhon Nan Buddhist College, MahachulalongkornrajavidyalayaUniversity

วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Somkit Nunta (สมคิด นันตะ)

Nakhon Nan Buddhist College, MahachulalongkornrajavidyalayaUniversity

วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Phatheep Yotnarin (ประทีป ยศนรินทร์)

Nakhon Nan Buddhist College, MahachulalongkornrajavidyalayaUniversity

วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*Corresponding Author Email: so2jom@gmail.com

Abstract

The research objectives aim to 1) study technological media that promotes reading skills in Thai language teaching, 2) develop Thai language teaching technology media for promoting local Thai Phuan literature reading skills in Nan Province and 3) evaluate the effectiveness of using Thai language teaching technology media to promote reading skills in Thai Phuan local literature, a mixed research method was employed. The researcher developed electronic teaching materials thru the internet network and created content for Thai Phuan local literature lessons in Nan Province. Additionally, a lesson quality assessment form was created, and subject matter experts were asked to verify the accuracy of the content and program format. The efficiency testing methods included individual testing with 30 participants and group testing with 80 participants. The statistics used in this research were the efficiency values E1/E2, mean, and standard deviation.

The research findings

1. The development of Thai language teaching technology media to promote reading skills in local Thai Phuan literature, Nan Province, involves six main sequential steps. If all these steps are followed, it confirms that the developed media and the accompanying measurement and evaluation

sets are ready for use, accurate, and capable of fulfilling the designed objectives before proceeding to the actual implementation stage.

2. The process of developing Thai language teaching technology media to promote reading skills in local Thai Phuan literature, Nan Province, consists of six main sequential steps. These steps ensure that the media can function according to the designed objectives before moving on to the actual implementation stage.

3. Systematic development through careful planning, creation, verification, and quality evaluation by experts ensures that the key characteristics of quality and effective media are achieved. These include content that is accurate and appropriate for the learners and the local context, promotion of interaction and diverse activities, stimulation of creative learning and analytical thinking, a user-friendly and engaging design that is not boring, the ability to accommodate diverse learners, and the potential for continuous improvement and development.

Keywords: Technology Media; Thai Phuan Local Literature; Promoting Reading Skills; Media Development; Evaluation

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะของสื่อเทคโนโลยีที่ส่งเสริมทักษะการอ่าน การสอนภาษาไทย 2) พัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน และ 3) ประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยผู้วิจัยได้พัฒนาสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแล้วสร้างเนื้อหาบทเรียนวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน พร้อมทั้งสร้างแบบประเมินคุณภาพของบทเรียนโดยให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและรูปแบบของโปรแกรมสู่วิธีการทดสอบประสิทธิภาพเดี่ยว จำนวน 30 คน การทดสอบประสิทธิภาพกลุ่ม จำนวน 80 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ค่าประสิทธิภาพ E1/E2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน มีขั้นตอนหลัก ๆ 6 ขั้นตอนที่เป็นลำดับต่อเนื่องกัน หากมีการทำทุกขั้นตอนดังกล่าวจะได้การยืนยันว่าสื่อและชุดการวัดและประเมินผลที่สร้างขึ้นนั้นพร้อมใช้งาน มีความถูกต้อง และสามารถทำหน้าที่ตามเป้าหมายที่ได้ออกแบบไว้ ก่อนที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการนำไปใช้จริงต่อไป

2. กระบวนการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยสำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่านนี้มีขั้นตอนหลัก ๆ 6 ขั้นตอนที่เป็นลำดับต่อเนื่องกันสามารถทำหน้าที่ตามเป้าหมายที่ได้ออกแบบไว้ ก่อนที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการนำไปใช้จริงต่อไป

3. การพัฒนาที่เป็นระบบผ่านขั้นตอนการวางแผน การสร้าง การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบคอบคุณลักษณะสำคัญของสื่อที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ คือ เนื้อหาถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทท้องถิ่น ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์และกิจกรรมที่หลากหลาย กระตุ้นการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ที่มีรูปแบบที่ใช้ทำงานง่าย ดึงดูดความสนใจและไม่น่าเบื่อสามารถรองรับผู้เรียนที่มีความหลากหลายและ สามารถปรับปรุงพัฒนาได้ต่อเนื่อง

คำสำคัญ: สื่อเทคโนโลยี; วรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน; การส่งเสริมทักษะการอ่าน; การพัฒนาสื่อ; การประเมินผล

บทนำ

ปัจจุบันพบว่าเทคโนโลยี สารสนเทศ มีอิทธิพลต่อการสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์เรามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้กระบวนการทัศน์ทางการศึกษามีการปรับเปลี่ยนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความจริงก้าวหน้าที่เกิดขึ้น หนึ่งในทักษะที่สำคัญของพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 คือ การมีทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี จึงเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนความสามารถของผู้เรียน เมื่อมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบันย่อมเปลี่ยนแปลงไปผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แสดงการค้นพบ ค้นคว้า และสร้างเป็นผลงานแสดงความสามารถผ่านสื่ออันทันสมัย อาศัยความสามารถของเทคโนโลยี อุปกรณ์การสื่อสารต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดได้อย่างรวดเร็ว เมื่อผู้เรียนมีโอกาสมากขึ้นทำให้สามารถขยายความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานได้ดียิ่งขึ้น การจัดการศึกษาทุกระดับเน้นพัฒนาผู้เรียนไปที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา การคิดแบบมีวิจารณญาณ การมีทักษะ ทางสังคม รวมทั้งการพัฒนาทักษะการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้เท่าทัน มีความสามารถที่จำเป็นและหลากหลายมากยิ่งขึ้น (สิริวิจนา แก้วพนิก, 2564)

สำนักงานการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์การพัฒนาคูณภาพผู้เรียน ให้เป็นผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อสามารถประกอบอาชีพ และศึกษาตลอดชีวิต โดยมีสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักการจัด

การเรียนการสอนเพื่อสร้างฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและเป็นรากฐานการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาราชการ ใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างสัมพันธภาพอันดี เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ นอกจากนี้ภาษายังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษสืบสานภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีอันล้ำค่าของชาติไทย การพัฒนาทักษะภาษาไทยจึงต้องมีการฝึกฝนทั้งการฟัง การดู การพูด การอ่าน การเขียน ตามหลักการใช้ภาษาไทย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2559: 3) ภาษาไทยจึงเป็นภาษาประจำชาติไทยที่จำเป็นในการสื่อสารของผู้คนในประเทศและการสื่อสารของมนุษย์ใช้ทักษะที่สำคัญหลายทักษะ เช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ในการกำกับดูแลของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา และศาสตร์การเรียนรู้แขนงอื่นๆ โดยมีหลักธรรมคำสอนในพระไตรปิฎก แทรกในบทเรียนการศึกษาวิชาชั้นสูงในรูปแบบมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ออนไลน์) ได้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนี้ 1. มีความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย 2. มีทักษะด้านการสอนด้านการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการสื่อสารเทคโนโลยี 3. สามารถพัฒนารูปแบบการสอน และจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง 4. สามารถนำความรู้ทางภาษาไทยไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ 5. เป็นผู้นำด้านการสอนภาษาไทยที่มีคุณธรรมศีลธรรมและมนุษยธรรม และ 6. มีจิตอาสาในการให้บริการช่วยเหลือบุคคลตามจรรยาบรรณ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ, 2566: 5) จากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าว การจัดการเรียนการสอน หลักสูตรได้มุ่งผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในรูปแบบ Active Learning เพื่อเข้าถึงชุมชนนำไปสู่ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตชั้นปีที่ 4 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ในรูปแบบการศึกษา ค้นคว้า การวิจัยในชุมชน ของพื้นที่ใน อำเภอเวียงสา อำเภอเมืองน่าน และอำเภอท่าวังผา พบว่า มีกลุ่มชาติพันธุ์ไทยพวนที่มีเอกลักษณ์ของการสื่อสารแบบมุขปาฐะ วรรณกรรมท้องถิ่น ทั้งในรูปแบบการบันทึกภาษาล้านนาในคัมภีร์ใบลานในลายลักษณ์อักษร และการเล่าขานเรื่องราวความเป็นมาชุมชนหรือตำนาน เรื่องราวเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงของผู้คนไทยพวนต่อความศรัทธาในวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยพวน ที่บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เรียกว่า วรรณกรรมท้องถิ่นหรือวรรณกรรมไทยพวน จังหวัดน่าน บางหมู่บ้านมีประวัติและเรื่องราวที่บ้านทีกเป็นอักษรภาษาล้านนาหรืออักษรตัวเมืองมีวรรณกรรมมุขปาฐะหรือวรรณกรรมที่มีข้อคิดคติธรรม เตือนใจช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ที่สังคมพึงประสงค์ให้แก่ผู้ฟัง เช่น ให้ซื่อสัตย์ ให้เชื่อผู้ใหญ่ ให้พูดจาไพเราะอ่อนหวาน ให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ขยันขันแข็ง นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมและ

พัฒนาความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลาย ๆ ด้าน เช่น ลักษณะของสังคมวิถีชีวิตของประชาชนในสังคม ตลอดจนประเพณี ค่านิยมและความเชื่อของประชาชนในจังหวัดน่าน เหมาะแก่การนำวรรณกรรมไทยพวนที่ค้นพบนำมาสร้างสรรค์และพัฒนาให้เป็นสื่อการสอนออนไลน์ให้กับหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยเพื่อการส่งเสริมทักษะของผู้เรียนด้านการอ่านจับใจความผ่านสื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นจากเทคโนโลยีดิจิทัล

ดังนั้น การสร้างสรรค์และการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศวิชาการสอนภาษาไทยเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเยาวชนผ่าน “วรรณกรรมไทยพวน จังหวัดน่าน” จะเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมทักษะการอ่าน – เขียนภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยเห็นการนำสารสนเทศรูปแบบ AI นำมาพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเสริมสร้างสมรรถนะให้กับเด็กและเยาวชนจึงเป็นเรื่องสำคัญจำเป็นสำหรับครู และต้องเป็นเรื่องที่ง่าย ไม่ยุ่งยาก ไม่ซับซ้อน ต่อการเรียนรู้ สร้างแรงเสริมให้เด็ก และเยาวชนมีความเข้าใจสนใจในการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นมากขึ้น และส่งผลต่อคุณภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ซึ่งวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน เช่น เรื่อง การเล่าขานตำนานชุมชนไทยพวน เรื่องวิถีการดำเนินชีวิต เลือผ้าอาภรณ์ สำเนียงภาษา เป็นต้น ในเนื้อหาเกือบทุกเรื่องมักจะสอดแทรก ข้อคิด คติธรรม และสามารถบ่มเพาะนิสัยให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ตลอดจนทำให้ชีวิตเป็นสุข และใช้ชีวิตในสังคมที่เป็นปกติสุขร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ เพราะภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้เรียนจะใช้ในการแสวงหาความรู้ในโลกกว้างได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าวรรณกรรมไทยพวน จังหวัดน่าน เป็นวรรณกรรมประเภทมุขปาฐะให้ข้อคิดและคติเตือนใจ ช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ที่สังคมพึงประสงค์ให้แก่ผู้ฟัง เช่น ให้ซื่อสัตย์ ให้เชื่อผู้ใหญ่ ให้พูดจาไพเราะอ่อนหวานให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้ขยันขันแข็ง นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลาย ๆ ด้าน เช่น ลักษณะของสังคมวิถีชีวิตของประชาชนในสังคม ตลอดจนประเพณี ค่านิยมและความเชื่อ องค์ความรู้ของความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มหนึ่งในจังหวัดน่าน ที่มีเอกลักษณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาษา แต่ในปัจจุบันวรรณกรรมไทยพวน จังหวัดน่าน ถูกเก็บบันทึกเป็นอักษรภาษาล้านนาหรืออักษรตัวเมือง ไม่สามารถนำมาพัฒนา และเผยแพร่สื่อรูปแบบดิจิทัลเพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ศึกษาหาความรู้ และภาคภูมิใจในวรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดน่าน คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ค้นคว้า เรื่องการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสื่อเทคโนโลยีส่งเสริมทักษะการอ่านการสอนภาษาไทย 2. เพื่อพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยสำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน 3. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยสำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน เพื่อให้เป็นสื่อการเรียนการสอนสื่อออนไลน์ที่มีลักษณะโดดเด่นด้านการสอนภาษาไทยที่สอดแทรกข้อคิด คติธรรม ด้านคุณธรรม

จริยธรรม สร้างสรรค์ปัญญาให้กับเด็ก และเยาวชนสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะของสื่อเทคโนโลยีที่ส่งเสริมทักษะการอ่านการสอนภาษาไทย
2. เพื่อพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน
3. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ การใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ ซึ่งถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นตัวกลางในการนำส่งหรือถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ จากผู้สอนหรือแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ตั้งไว้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2523: 112) ซึ่งในสามารถกล่าวสรุปถึงความสำคัญของสื่อการสอน ดังนี้

1) สื่อการสอน ช่วยสร้างรากฐานที่เป็นรูปธรรมขึ้นในความคิดของผู้เรียน การฟังเพียงอย่างเดียว นั้น ผู้เรียนจะต้องใช้จินตนาการเข้าช่วยด้วยเพื่อให้สิ่งที่ป็นนามธรรมเกิดเป็นรูปธรรมขึ้นในความคิดแต่สำหรับสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อน ผู้เรียนย่อมไม่มีความสามารถจะทำได้การใช้อุปกรณ์เข้าช่วยจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสร้างรูปธรรมขึ้นในใจได้ (สุวัฒน์ วราหุสาสน์, 2547: 53)

2) สื่อการสอน ช่วยเสริมให้ความสนใจของผู้เรียน เพราะผู้เรียนสามารถ สัมผัสได้ด้วยตา หู และการเคลื่อนไหวจับต้องได้แทนการฟังหรือดูเพียงอย่างเดียว

3) เป็นรากฐานในการพัฒนาการเรียนรู้และช่วยความทรงจำอย่างถาวร ผู้เรียนจะสามารถนำประสบการณ์เดิมไปสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ เมื่อมีพื้นฐานประสบการณ์เดิมที่ดีอยู่แล้ว

4) ช่วยให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการทางความคิด ซึ่งต่อเนื่องเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกันทำให้เห็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ เช่น เวลา สถานที่ วัฏจักรของสิ่งมีชีวิต

5) ช่วยเพิ่มทักษะในการอ่านและเสริมสร้างความเข้าใจในความหมายของคำใหม่ ๆ ให้มากขึ้น ผู้เรียนที่อ่านหนังสือซ้ำก็จะสามารถอ่านได้ทันพวกที่อ่านเร็วได้ เพราะได้ยินเสียงและได้เห็นภาพประกอบ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2533)

กล่าวคือ สื่อตัวกลางที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนให้ความสนใจในเนื้อหาบทเรียน และยังเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายที่จัดขึ้น

2. แนวคิดการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีการศึกษา

สื่อ/นวัตกรรมว่าเป็นตัวกลางที่ใช้ถ่ายทอดหรือนำความรู้ในลักษณะต่าง ๆ จากผู้ส่งไปยังผู้รับให้เข้าใจความหมายได้ตรงกันในการเรียนการสอน สื่อเป็นตัวกลางนำความรู้ในกระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเรียกว่าสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media) ในทางการศึกษามีคำที่มีความหมายแนวเดียวกันกับสื่อการเรียนการสอน เช่น สื่อการสอน (Instructional Media or Teaching Media) สื่อการศึกษา (Educational media) อุปกรณ์ช่วยสอน (Teaching Aids) เป็นต้น ในปัจจุบันมีนักศึกษามักจะเรียกการนำสื่อการเรียนการสอนมารวมกันว่าเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational) ซึ่งหมายถึง การนำเอาวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการมาใช้ร่วมกันอย่างมีระบบในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการ (2560); ศศิมา สุขสว่าง (2567); ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2560); สุตารัตน์ ศรีมา (2565) โดยสรุป เทคโนโลยีการศึกษาหมายถึง สื่อที่ใช้เป็นตัวกลางที่ช่วยบรรจุเนื้อหาสาระที่ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียนโดยอาศัย อุปกรณ์ช่วยสอน (Teaching Aids) โดยการนำเทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational) การนำเอาวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการมาใช้ร่วมกันอย่างมีระบบในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้และมีการปรับปรุงสื่อโดยอาศัยเทคโนโลยีขึ้นใหม่อีกครั้ง (Renewal) หรือที่เรียกว่า การปรับปรุงของเก่าที่มีอยู่แล้วให้เป็นของใหม่เพื่อการพัฒนาศักยภาพของสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษาปรับปรุงให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นที่ได้ผ่านการทดสอบและพัฒนามาแล้วจนสามารถใช้ได้ผลในสภาพตามความเป็นจริง และมีการนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย การประยุกต์เอาเทคนิค วิธีการ แนวความคิด วัสดุอุปกรณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นเทคโนโลยีมารวมกันจากวิทยาการหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ผลจริงจนเป็นที่แพร่หลายเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปแล้ว โดยมีองค์ประกอบของการส่งเสริมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 3 ส่วน ได้แก่ 1) การส่งเสริมสิ่งประดิษฐ์ 2) การใช้เทคโนโลยีและ 3) นวัตกรรมการสอน

3. พุทธวิธีการเรียนการสอน

วิธีสอนแบบพระพุทธเจ้าในทางพระพุทธศาสนานอกจากมีหลักธรรมอันประเสริฐเพื่อการพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แล้ว พระพุทธเจ้าทรงมีวิธีสอนที่หลากหลายเน้นให้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติด้วยตนเอง เรียกได้ว่าเป็นการเรียนรู้แบบพุทธ (ประเวศ วะสี, 2557) มีวัตถุประสงค์เพื่อการลดความเห็นแก่ตัวหรือตัวกูของกู เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ กิจกรรม และการทำงานในวิถีชีวิต

การเรียนรู้แบบพุทธเป็นวิธีการที่พระพุทธเจ้าทรงเผยแผ่พระธรรมที่พระองค์ได้ตรัสรู้เพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้เรียนรู้แนวการสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. สันตัสสนา ในการอบรมสั่งสอนธรรมะของพระองค์จะชี้แจงให้ผู้ฟังอย่างเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง ชัดเจน เห็นจริง 2. สมาปทา พระองค์จะอธิบายให้ผู้ฟังเห็นว่าเรื่องที่พูดถึงนั้นเป็นความจริง 3. สมุตเตชนา พระองค์จะใช้วิธีปลุกเร้าใจให้ผู้ฟังคิดคึกกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติตามหลักธรรมนั้นให้ประสบความสำเร็จ และ 4. สัมปหังสนา ในการบรรยายธรรมะ พระองค์จะสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (วรวิทย์ วคินสรกร, 2546)

4. สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

บทเรียนออนไลน์ (Online) อีเลิร์นนิง (e-Learning) ความหมายแรกบทเรียนออนไลน์ (Online) อีเลิร์นนิง (e-Learning) หมายถึง การเรียนเนื้อหา หรือสารสนเทศสำหรับการสอนหรือการอบรม ซึ่งใช้การนำเสนอด้วยตัวอักษร (Text) ภาพนิ่ง (Image) ผสมผสานกับการใช้ภาพเคลื่อนไหว (Animation) วิดิทัศน์ และเสียง (Sound) โดยอาศัยเทคโนโลยีของเว็บ (Web Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา รวมทั้งใช้เทคโนโลยีการจัดการคอร์ส (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนต่าง ๆ ความหมายที่สองบทเรียนออนไลน์ (Online) อีเลิร์นนิง (e-Learning) คือ การเรียนในลักษณะใดก็ได้ (ถนอมพร (ตันพิพัฒน์) เลขาจรส์แสง, 2539) ซึ่งใช้การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ (Computer) เครือข่ายอินทราเน็ต (Intranet) อินเทอร์เน็ต (Internet) เอ็กทราเน็ต (Extranet) หรือสัญญาณโทรทัศน์ สัญญาณดาวเทียม นอกจากนี้ บทเรียนออนไลน์ (Online) e-Learning (อีเลิร์นนิง) คือ การเรียนรู้แบบออนไลน์ หรือ e-learning (อีเลิร์นนิง) การศึกษาเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต (Internet) หรือ อินทราเน็ต (Intranet) เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียน (สฤทธิ วรณโกโรจน์, 2550) ซึ่งประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอและมัลติมีเดียอื่น ๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser โดยผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคน สามารถติดต่อปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้เช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยอาศัยเครื่องมือการติดต่อ สื่อสารที่ทันสมัย เช่น e-mail, web-board, chat) จึงเป็นการเรียนสำหรับทุกคน เรียนได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ (Learn for all: anyone, anywhere and anytime)

5. การประเมินประสิทธิภาพสื่อการสอน

การประเมินบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นการประเมินคุณภาพของบทเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อให้บทเรียนที่สร้างมีองค์ประกอบของบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สมบูรณ์ มีความถูกต้อง เนื้อหาถูกต้องสมบูรณ์ และตรงตามจุดประสงค์ที่ผู้สอนสร้างขึ้น และทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นอีกทั้งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่คาดหวัง ความสามารถของบทเรียนในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวังได้ เมื่อพิจารณาบทเรียนจากความหมายดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ว่าการดำเนินการสร้างบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพต้องมีจุดประสงค์ เนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนรู้ (กฤษมันต์ วัฒนางรงค์, 2535)

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Research Method) โดยมีการรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ร่วมกับการวิจัยและพัฒนา (research and development) โดยผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือวิจัยโดยการพัฒนาลือการสอนอิเล็กทรอนิกส์ เข้ากับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่านที่เชื่อมโยงเนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่น ไทยพวน จังหวัดน่าน (วรรณกรรมมุขปาฐะ) ที่มีข้อคิด คติธรรม คุณธรรม จริยธรรม และการตรวจประเมินสื่อเพื่อนำไปสู่การทดลองใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 กลุ่มเป้าหมาย จำแนกประชากรตามลักษณะการเก็บข้อมูลเป็นโรงเรียนจำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเวียงสา อำเภอท่าวังผา และอำเภอเมืองน่าน ได้แก่ 1) โรงเรียนจอมจันทร์วิทยาคาร 2) โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน 1 (तालชุมพิทยาคม) อำเภอเวียงสา 3) โรงเรียนชินจง และ 4) โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม จำนวน 80 คน

2.2 ผู้ใช้ข้อมูลหลักได้แก่ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รวม 4 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์และผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร จำนวน 3 คน โดยคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เน้นการพัฒนาลือเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย รายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ส่วนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลนั้นเน้นวิธีการแสวงหาความรู้จากการตั้งประเด็นหลัก ให้ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการคิดวางแผน ออกแบบสื่อการสอน และร่วมกันประเมินสื่อ เพื่อให้ได้บทเรียนออนไลน์โดยเป็นสื่อเทคโนโลยีในการสอนภาษาไทยที่มีความสอดคล้องกับสภาพบริบทที่เกิดขึ้นจริงตลอดจนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง โดยดำเนินการ และใช้เครื่องมือที่สำคัญ ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาลือเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน โดยผู้วิจัยออกแบบโปรแกรม และให้นักพัฒนาโปรแกรม (Programmer) เขียนโปรแกรมตามที่ผู้วิจัยออกแบบบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีองค์ประกอบด้วยกันคือ ด้านเนื้อหา ด้านระบบบริหารการเรียน LMS (E-Learning System) ที่ทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารและกำหนดลำดับเนื้อหาของบทเรียนแล้วนำผลส่งผ่านเครือข่ายไปยังผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถติดตามความก้าวหน้าการรายงานผลการเรียนผ่านกระดานข่าวหรือระบบการตอบรับทางอีเมล (E-mail) ได้ มีการตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงความถูกต้อง พร้อมทั้งสร้างแบบประเมินคุณภาพของโปรแกรม

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและรูปแบบของโปรแกรมสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินโครงสร้างของสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และนำผลแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมประเมินคุณภาพสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และนำผลการประเมินมาพิจารณาค่าเฉลี่ย 5 ระดับ

โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์คะแนนการประเมินคุณภาพสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ เฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.50 ขึ้นไป ถือว่านำไปใช้ได้ และจากการประเมินคุณภาพสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ค่าเฉลี่ยด้านโปรแกรมการพัฒนาสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีคุณภาพโดยรวม 4.65 ซึ่งหมายความว่าสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนของการพัฒนาสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้วิจัยได้นำโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น ไปสร้างเนื้อหาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งสร้างแบบประเมินคุณภาพของบทเรียน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและรูปแบบของโปรแกรมสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของสื่อการสอน และนำผลแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและครูผู้สอนภาษาไทยประเมินคุณภาพสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และนำผลการประเมินมาพิจารณา

โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์คะแนนการประเมินคุณภาพสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ เฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.50 ขึ้นไป ถือว่านำไปใช้ได้ และจากการประเมินคุณภาพสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ค่าเฉลี่ยด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีคุณภาพโดยรวม 4.67 ซึ่งหมายความว่าสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนสุดท้ายเป็นการหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

การทดสอบประสิทธิภาพเดี่ยว

ผู้วิจัยนำสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว นำมาให้นักเรียนระดับมัธยม จำนวน 30 คน ทดสอบการเข้าเรียนในระบบออนไลน์ โดยกำหนดให้ใช้เวลาในการเรียนในระบบออนไลน์เป็นเวลา 4 สัปดาห์ และทำแบบทดสอบในโปรแกรม และผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เรียนเกี่ยวกับข้อบกพร่องด้านต่าง ๆ ของโปรแกรม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดสอบประสิทธิภาพกลุ่ม

ผู้วิจัยนำสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว นำมาให้นักเรียนระดับมัธยม จำนวน 80 คน ทดสอบการเข้าเรียนในระบบออนไลน์ โดยกำหนดให้ใช้เวลาในการเรียนในระบบออนไลน์เป็นเวลา 4 สัปดาห์ และทำแบบทดสอบในโปรแกรม

และตอบคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนโปรแกรมเรียน Online การสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประเมินค่าหาประสิทธิภาพของสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน เกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ดังนั้น บทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านเกณฑ์จะสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัย

จากการศึกษานักวิจัยจึงนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สื่อเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการสอนภาษาไทยมีความหลากหลายได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับต่างๆ โดยมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยที่ดี มีองค์ประกอบทั้งด้านวิชาการ เทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สำคัญของสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสม การมีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสม มีความถูกต้องตามหลักภาษาไทย ทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการมีความเหมาะสมกับช่วงวัย พื้นฐาน และบริบทของผู้เรียน
2. เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ เป็นการเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เช่น แบบฝึกหัด คลิกลีลาตอบคำถาม หรือการลากวางคำการตอบสนองแบบทันที เมื่อผู้เรียนตอบถูกหรือผิด
3. ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างหรือทดลองใช้ภาษาไทย เช่น การแต่งประโยค เขียนเรื่องย่อ อ่านออกเสียงสนับสนุนการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และใช้ภาษาอย่างมีวิจารณญาณ
4. ใช้งานง่ายและดึงดูดความสนใจรูปแบบการนำเสนอชัดเจน มีสีสันเหมาะสม ตัวหนังสืออ่านง่ายมีเสียงประกอบ ภาพเคลื่อนไหว หรือวิดีโอช่วยเสริมความเข้าใจรองรับการใช้งานในอุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสมาร์ทโฟน

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การสร้างกระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอนที่เป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผนจากหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาและผลลัพธ์ การจัดโครงสร้างเนื้อหาการออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดผล จนถึงทดสอบและตรวจสอบผลงาน โดยอาศัยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ที่มุ่งเน้นส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่น

ไทยพวนในบริบทของจังหวัดน่านเพื่อให้สื่อมีคุณภาพและเหมาะสมกับการส่งเสริมทักษะการอ่านให้กับนักเรียนและอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยพวน โดยการพัฒนาสื่อที่เน้นกระบวนการดำเนินงานมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กระบวนการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน

1) ศึกษาหลักสูตร/รายวิชา เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นตอนนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ เพื่อทำความเข้าใจภาพรวมและเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนในบริบทของหลักสูตรหรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้คือการระบุว่านักเรียนควรจะสามารถทำอะไรได้บ้างหลังจากใช้สื่อนี้เรียนรู้ซึ่งสอดคล้องขั้นตอนที่เน้นการกำหนดเป้าหมายหรือสิ่งที่นักเรียนควรจะสามารถทำได้ เมื่อทำขั้นตอนนี้เสร็จสิ้นการทำความเข้าใจหลักสูตรและเป้าหมายการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้ จะช่วยให้เราสามารถกำหนดได้อย่างชัดเจนว่าผู้เรียนควรจะสามารถเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้อะไรบ้าง และเนื้อหาเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนมีอะไรบ้าง สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาสื่อและกระบวนการเรียนรู้ในขั้นตอนต่อไป

2) กำหนดผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หลังจากกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในภาพรวมแล้ว ขั้นตอนนี้คือการลงรายละเอียดในแต่ละหน่วยย่อย โดยกำหนดผลการเรียนรู้ที่ชัดเจน และระบุเนื้อหา (สาระการเรียนรู้) เกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนที่จะนำเสนอในแต่ละหน่วยเมื่อทำขั้นตอนนี้เสร็จสิ้นแผนการเรียนรู้ที่แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ พร้อมทั้งระบุอย่างเฉพาะเจาะจงว่าวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนส่วนใด หรือประเด็นใดเกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนที่จะเป็นเนื้อหาหลักในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ พร้อมกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังนี้คือผลลัพธ์ที่ได้ก่อนจะนำไปกำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในบทเรียน

3) กำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในบทเรียน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย และในแต่ละบทจะมีบทย่อยขั้นตอนนี้เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างเนื้อหาที่จะใส่ในสื่อ กำหนดว่าจะนำเสนอวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องอย่างไร โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการเรียนรู้อาจเป็นการแบ่งตามประเภทของวรรณกรรม นักเขียน หัวข้อ หรือทักษะการอ่านที่ต้องการเน้นในแต่ละส่วน

4) ออกแบบการวัดผลและการประเมินผล โดยกำหนดให้มีการทดสอบก่อนเรียนของแต่ละบทเรียน และมีการวัดและประเมินผลในแต่ละบทย่อย รวมถึงมีการวัดและประเมินผลท้ายบทเรียนทั้งหมด

5) สร้างชุดการวัดและประเมินผลเมื่อออกแบบการวัดและประเมินผลแล้ว ขั้นตอนนี้คือการลงมือสร้างเครื่องมือต่างๆ ตามที่ออกแบบไว้ เช่น แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมประเมินทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนในแต่ละหน่วยย่อย

6) ทดสอบและตรวจสอบผลงานขั้นตอนสุดท้ายคือการนำสื่อที่พัฒนาขึ้นพร้อมกับชุดการวัดและประเมินผลไปทดสอบการใช้งานและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อย เพื่อให้แน่ใจว่าสื่อสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์

2. ผลประเมินการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยของนักเรียนที่มีต่อการเรียนส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.97) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสูงในทุกด้านที่ได้รับการประเมิน และมีศักยภาพในการส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การประเมินคุณภาพสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน โดยภาพรวม

ระดับคุณภาพสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริม ทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา (Content)	4.00	0.94	มาก
2. ด้านการออกแบบและการใช้งาน (Design & Usability)	4.20	1.12	มาก
3. ด้านการมีปฏิสัมพันธ์และส่งเสริมการเรียนรู้ (Interactivity & Active Learning)	4.18	1.04	มาก
4. ด้านผลกระทบต่อทักษะการอ่าน (Impact on Reading Skills)	3.91	0.76	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.07	0.97	มาก

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพภาคกลุ่มของสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน พบว่า คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน (E1) เป็น 80.00 และแบบทดสอบปลายภาค (E2) เป็น 89.00 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 จะเห็นได้ว่าสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพภาคกลุ่มของสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน

แบบทดสอบก่อนเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
จำนวน	$\bar{X}$	E1	จำนวน	$\bar{X}$	E2	
30	8.00	80.00	30	8.90	89.00	80.00/89.00

จากตารางที่ 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพกลุ่มที่ทดลองใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่านจากการทดสอบประสิทธิภาพกลุ่มตัวอย่าง 30 คน

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์คะแนนก่อนเรียนกับคะแนนสอบหลังเรียนสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จำนวน 80 คน ที่ใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน มีผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนสามารถใช้สื่อสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่านไปใช้ตอบคำถามในการทดสอบหลังเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน Paired Samples T-Test ของสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน

การเปรียบเทียบความแตกต่าง	$\bar{X}$	S.D.	ค่า t	Sig.
ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน	4.70	1.95	-14.136	.000
ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน	8.90	1.12		

Sig < .05

3. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยของนักเรียนที่มีต่อการเรียนส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = 0.50) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สื่อเทคโนโลยีนี้ได้รับการยอมรับจากนักเรียนในภาพรวม ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย
ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน

รายการประเมิน	ค่าระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา (Content)	4.45	0.47	มาก
2. ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ (Interactivity) และการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	3.97	0.53	มาก
3. ด้านการใช้งานและรูปแบบการนำเสนอ (Usability & Interface)	3.83	0.52	มาก
4. ด้านผลกระทบต่อการเรียนรู้ (Impact on Learning)	3.97	0.47	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.08	0.50	มาก

4. ผลลัพธ์ที่เกิดจากการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยของนักเรียนที่มีต่อการเรียนส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน พบว่า การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน เกิดจากการพัฒนาที่เป็นระบบผ่านขั้นตอนการวางแผน การสร้าง การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบคอบคุณลักษณะสำคัญของสื่อที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ คือ เนื้อหาถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทท้องถิ่น ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์และกิจกรรมที่หลากหลาย กระตุ้นการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ที่มีรูปแบบที่ใช้งานง่าย ดึงดูดความสนใจและไม่น่าเบื่อ สามารถรองรับผู้เรียนที่มีความหลากหลายและ สามารถปรับปรุงพัฒนาได้ต่อเนื่องการมีสื่อที่มีคุณสมบัติดังกล่าวจะช่วยให้การเรียนรู้ทักษะภาษาไทยและการเข้าถึงคุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดประโยชน์หลายประการ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนักวิจัยจึงนำผลการวิจัยมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน มีขั้นตอนหลัก ๆ 6 ขั้นตอนที่เป็นลำดับต่อเนื่องกัน เพื่อสร้างสื่อและเครื่องมือวัดผลที่มีประสิทธิภาพได้แก่ 1) ศึกษาหลักสูตร/รายวิชาเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นจุดเริ่มต้นเพื่อทำความเข้าใจเป้าหมายการเรียนรู้โดยรวม และระบุเนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ลงรายละเอียดเป้าหมายและเนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนสำหรับแต่ละหน่วยย่อย 3) กำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในบทเรียน วางโครงสร้างการจัดเรียงเนื้อหาและวรรณกรรม

ท้องถิ่นไทยพวนที่จะนำเสนอในสื่อ โดยแบ่งเป็นส่วนย่อย ๆ 4) ออกแบบการวัดผลและการประเมินผลวางแผนว่าจะประเมินทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนของนักเรียนอย่างไรและเมื่อใด ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนในแต่ละส่วน และหลังเรียนทั้งหมด 5) สร้างชุดการวัดและประเมินผลลงมือสร้างเครื่องมือประเมินผลตามที่ออกแบบไว้ เช่น แบบทดสอบ หรือแบบฝึกหัด และ 6) ทดสอบและตรวจสอบผลงานตรวจสอบว่าสื่อและชุดการวัดและประเมินผลที่สร้างขึ้นนั้นสามารถใช้งานได้ถูกต้อง และเมื่อทำทุกขั้นตอนดังกล่าวจะได้การยืนยันว่าสื่อและชุดการวัดและประเมินผลที่สร้างขึ้นนั้นพร้อมใช้งาน มีความถูกต้อง และสามารถทำหน้าที่ตามเป้าหมายที่ได้ออกแบบไว้ ก่อนที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการนำไปใช้จริงต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญญา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ (2554: 2) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนไทย พบว่า 1) กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม ซึ่งแสดงว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ 2) กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับมากที่สุด 3) หลักสูตรสำหรับการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนมีองค์ประกอบคือ จุดประสงค์ปลายทางหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม คุณลักษณะวันหึงประสงค์ เนื้อหาที่ระบุทักษะที่ชัดเจน กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา และการวัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบหรือแบบฝึกทักษะ และรูปแบบการสอนที่ใช้แผนการจัดการเรียนการสอนมีใช้หลักการดังนี้ ขั้นที่ 1 ให้นักศึกษาอ่านประโยคหรือข้อความเพื่อเรียนรู้จำศัพท์และความหมายของประโยคตลอดจนข้อมูลต่าง 1 ขั้นที่ 6 เขียนสรุปข้อมูลและคำที่ได้จากการอ่าน ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนฝึกฟังจากเรื่องที่อ่านและสร้างการเรียนรู้จากทักษะการฟัง ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนพูดนำเสนอความรู้โดยใช้ข้อมูลและรูปประโยคในขั้นที่ 3 และขั้นที่ 5 ให้ผู้เรียนนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนในคาบเรียนนั้น ๆ หลังสิ้นสุดการเรียน

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กระบวนการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่านมีขั้นตอนหลักๆ 6 ขั้นตอนที่เป็นลำดับต่อเนื่องกัน เพื่อสร้างสื่อและเครื่องมือวัดผลที่มีประสิทธิภาพได้แก่ 1) ศึกษาหลักสูตร/รายวิชาเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้: เป็นจุดเริ่มต้นเพื่อทำความเข้าใจเป้าหมายการเรียนรู้โดยรวม และระบุเนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ลงรายละเอียดเป้าหมายและเนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนสำหรับแต่ละหน่วยย่อย 3) กำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในบทเรียน วางโครงสร้างการจัดเรียงเนื้อหาและวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนที่จะนำเสนอในสื่อ โดยแบ่งเป็นส่วนย่อย ๆ 4) ออกแบบการวัดผลและการประเมินผลวางแผนว่าจะประเมินทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนของนักเรียนอย่างไรและเมื่อใด ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนในแต่ละส่วน และหลังเรียนทั้งหมด

5) สร้างชุดการวัดและประเมินผลลงมือสร้างเครื่องมือประเมินผลตามที่ออกแบบไว้ เช่น แบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดและ 6) ทดสอบและตรวจสอบผลงานตรวจสอบว่าสื่อและชุดการวัดและประเมินผลที่สร้างขึ้นนั้นสามารถใช้งานได้ถูกต้องและเมื่อทำทุกขั้นตอนดังกล่าวจะได้รับการยืนยันว่าสื่อและชุดการวัดและประเมินผลที่สร้างขึ้นนั้นพร้อมใช้งาน มีความถูกต้อง และสามารถทำหน้าที่ตามเป้าหมายที่ได้ออกแบบไว้ ก่อนที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการนำไปใช้จริงต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษณุ จงเจริญรำ และคณะ (2564) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน เรื่องคิลาจารึกหลักที่ 1 เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเล่าเรื่องผ่านสื่อดิจิทัล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล พบว่า 1) สื่อการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก มีผลการหาประสิทธิภาพได้ผลเท่ากับ 82.87/89.00 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 2) 2) ความสามารถในการเล่าเรื่องผ่านสื่อดิจิทัล มีผลประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียน สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4) ดัชนีประสิทธิผล (E.1) ของสื่อการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.82 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มคิดเป็นร้อยละ 82.00 และ 5) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยสื่อเทคโนโลยีความจริงเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน เกิดจากการพัฒนาที่เป็นระบบผ่านขั้นตอนการวางแผน การสร้าง การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบคอบ คุณลักษณะสำคัญของสื่อที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ คือ เนื้อหาถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทท้องถิ่น ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์และกิจกรรมที่หลากหลาย กระตุ้นการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์มีรูปแบบที่ใช้งานง่าย ดึงดูดความสนใจและไม่น่าเบื่อสามารถรองรับผู้เรียนที่มีความหลากหลายและสามารถปรับปรุงพัฒนาได้ต่อเนื่อง การมีสื่อที่มีคุณสมบัติดังกล่าวจะช่วยให้การเรียนรู้ทักษะภาษาไทยและการเข้าถึงคุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประพันธ์ เกียรติเผ่า (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตรายวิชาฟุตบอลเพื่อสุขภาพ พบว่า สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีประสิทธิภาพ 83.11/82.35 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80/80 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์คะแนนสอบก่อนเรียนกับคะแนนสอบหลังเรียนไม่แตกต่างกัน ที่นัยสำคัญที่ .05 และความพึงพอใจของการใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับที่สูงมาก

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยสำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี (Product Innovation) เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จการสร้างสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีประสิทธิภาพสูง โดยประสิทธิภาพของสื่อที่พัฒนาขึ้นมีค่าประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 80.00/89.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ แสดงว่ากระบวนการออกแบบบทเรียนและการจัดการเนื้อหา มีคุณภาพตามหลักวิชาการ รวมถึงการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญที่มองว่าองค์ความรู้ถูกถ่ายทอดผ่านผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคโปรแกรม ทำให้สื่อมีความสมบูรณ์ทั้งในเชิงวิชาการและการใช้งาน

2. ด้านการบูรณาการวัฒนธรรมท้องถิ่น (Content Integration) เป็นการนำทุนทางวัฒนธรรม (Cultural Capital) มาปรับใช้กับการศึกษาเพื่อสืบสานวรรณกรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะการนำวรรณกรรมไทยพวน จังหวัดน่าน มาเป็นเนื้อหาหลัก ช่วยให้การเรียนภาษาไทยไม่จำกัดอยู่แค่ในตำราส่วนกลาง แต่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์และรากเหง้าของผู้เรียน รวมทั้งการเรียนรู้เชิงบริบท (Contextual Learning) ที่มีการสะท้อนจากผู้เรียนว่าเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง (Authentic Context) ช่วยกระตุ้นความสนใจและความหมายในการเรียนรู้ได้ดีกว่าเนื้อหาที่ไกลตัว

3. ด้านผลสัมฤทธิ์และการจัดการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ความแตกต่างของระดับผลการวิจัยระบุว่าคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งเป็นจุดที่น่าสนใจในเชิงวิจัย อาจตีความได้ว่ากลุ่มตัวอย่างอาจมีพื้นฐานความรู้เดิมในระดับที่ใกล้เคียงกับหลังเรียนอยู่แล้ว โดยสะท้อนได้ว่าสื่อเทคโนโลยีช่วยรักษามาตรฐานหรือทบทวนความรู้ได้ดี แต่อาจต้องวิเคราะห์ปัจจัยเสริมอื่น ๆ เช่น ระยะเวลาที่ใช้ หรือความยากง่ายของแบบทดสอบ รวมทั้งในเชิงจิตวิทยาที่สื่อเทคโนโลยีช่วยสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนภาษาไทยและการอ่านวรรณกรรม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง

สรุปและขอเสนอแนะ

จากผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่าน มีขั้นตอนหลัก ๆ 6 ขั้นตอนที่เป็นลำดับต่อเนื่องกัน หากมีการทำทุกขั้นตอนดังกล่าวจะได้การยืนยันว่าสื่อและชุดการวัดและประเมินผลที่สร้างขึ้นนั้นพร้อมใช้งาน มีความถูกต้อง และสามารถทำหน้าที่ตามเป้าหมายที่ได้ออกแบบไว้ ก่อนที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการนำไปใช้จริงต่อไป ในส่วนกระบวนการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทย สำหรับส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวน จังหวัดน่านนี้มีขั้นตอนหลัก ๆ 6 ขั้นตอนที่เป็นลำดับต่อเนื่องกัน สามารถทำหน้าที่ตามเป้าหมายที่ได้ออกแบบไว้ ก่อนที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการนำไปใช้จริงต่อไป

นอกจากนี้การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นไทยพวนเกิดจากการพัฒนาที่เป็นระบบผ่านขั้นตอนการวางแผน การสร้าง การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบคอบคุณลักษณะสำคัญของสื่อที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ คือ เนื้อหาถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทท้องถิ่น ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์และกิจกรรมที่หลากหลาย กระตุ้นการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ที่มีรูปแบบที่ใช้งานง่ายดึงดูดความสนใจและไม่น่าเบื่อสามารถรองรับผู้เรียนที่มีความหลากหลายและ สามารถปรับปรุงพัฒนาได้ต่อเนื่อง ซึ่งจากข้อสรุปที่กล่าวมานี้ จึงขอให้ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การผลิตบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ควรมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาที่หลากหลายในเนื้อหาหน่วยอื่นๆ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ครบทุกหน่วยการเรียนรู้ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรการศึกษาและผู้เรียนนำมาใช้ประโยชน์
2. การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยควรมีความรู้ในการสร้างภาพเคลื่อนไหว การตกแต่งภาพเป็นอย่างดี เพราะจะทำให้การสร้างบทเรียนบนเว็บไซต์มีความน่าสนใจ และดึงดูดผู้เรียนได้มากขึ้น รวมทั้งคำนึงถึงการใช้สีตัวอักษร และสีพื้นภาพประกอบ
3. ควรมีการพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น สร้างความหลากหลายให้กับผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยด้านรูปแบบการสอนวิธีการสอนแบบต่างๆ ร่วมกับบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อไป
2. ควรพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสมจริงเสริมในสาระการเรียนรู้หน่วยอื่นๆ หรือรายวิชาอื่น ๆ เพิ่มเติมเช่น วรรณกรรมท้องถิ่น วรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ภาพยนตร์โคลง ชนิดของประโยคในภาษาไทย และคำราชาศัพท์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพความแตกต่างระหว่างบุคคล และสามารถทบทวนบทเรียนได้ตามความต้องการของผู้เรียน
3. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรพัฒนาเทคโนโลยีสมจริงเสริมสำหรับการนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ในห้องสมุดด้านต่างๆ หรือเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ในโรงเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

สิริวัจนา แก้วพนิก. (2560). รูปแบบการพัฒนามรดกดิจิทัลด้วยกระบวนการเล่าเรื่องดิจิทัลแบบสืบสอบอย่างมีวิจารณ์ญาณ บนเว็บ 3.0 เพื่อส่งเสริมการรู้ดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาสารสนเทศศาสตร์ปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษานิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2559). *สื่อและวิธีการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จสำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2567). *ประวัติความเป็นมา วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน*. [ออนไลน์] https://nan.mcu.ac.th/?page_id=135 [11 พฤศจิกายน 2567].
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ. (2566). *รายงานการประเมินตนเอง ระดับหลักสูตรหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยปีการศึกษา ๒๕๖๕*. เอกสารอัดสำเนา.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). *ความหมายของบทเรียนโปรแกรม*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วรานุสาสัน. (2547). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การออกแบบระบบการเรียนการสอน*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). *เทคโนโลยีการศึกษา: หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- อัญญา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ. *การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนไทย*. งานวิจัยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- พิษณุ จงเจริญรุ่ง และคณะ. (2564). *การพัฒนาสื่อการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน เรื่องศิลาจารึกหลักที่ 1 เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเล่าเรื่องผ่านสื่อดิจิทัล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล*. *วารสารเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร*, 6(1), 41–52.
- ประพันธ์ เกียรติเฝ้า. (2559). *การพัฒนาสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตรายวิชาฟุตบอลเพื่อสุขภาพ*. *รายงานการวิจัย*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560– 2579*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2560). *ชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*. หน่วยที่ 1 *สามัญทัศน์เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*. [ออนไลน์] <https://kku.world/y1wcm> [11 พฤศจิกายน 2567].
- ศศิมา สุขสว่าง. (2567). *การพัฒนานวัตกรรมโดยใช้ Design Thinking*. [ออนไลน์] <https://kku.world/tlxbr> [11 พฤศจิกายน 2567].
- สุดาร์ตน์ ศรีมา. (2565). *นวัตกรรมทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ประเวศ วะสี. (2557). *วิถีมุขยในศตวรรษที่ 21: สู่ภูมิใหม่แห่งการพัฒนา*. นครปฐม: ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

- วรวิทย์ วตินสรการ. (2546). *การศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ณอมพร ตันพิพัฒน์. (2539). อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์*, 26(2), 1-11.
- สุรสิทธิ์ วรรณไกรโรจน์. (2550). การสร้างบทเรียนออนไลน์ผ่านระบบ e-Learning. [ออนไลน์]
<http://www.thai2learn.com>. [11 พฤศจิกายน 2567].
- กฤษมณฑ์ วัฒนาณรงค์. (2536). การออกแบบจอคอมพิวเตอร์: การเลือกสี. *วารสารพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ*, 6(5), 11-14.